

Dr hab. Krzysztof Kubiak – prof. nadzw.
Katedra Chorób Wewnętrznych
z Kliniką Koni, Psów i Kotów
Wydziału Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

Wrocław, dn. 04.03.2018 r.

OCENA
dorobku naukowego, osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych
oraz
osiągnięcia naukowego
doktora nauk weterynaryjnych Marcina Gołyńskiego
pt. „Układowe skutki doświadczalnej i naturalnej niedoczynności tarczycy u zwierząt”

przygotowana, zgodnie z wytycznymi Ustawodawcy, w związku z powołaniem mnie przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów na recenzenta w postępowaniu o nadanie wyżej wymienionemu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych.

1) Informacje o Kandydacie

Dr n. wet. Marcin Gołyński w 2002 r. uzyskał dyplom lekarza weterynarii na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Akademii Rolniczej w Lublinie. W tym samym roku rozpoczął studia doktoranckie w Zakładzie Diagnostyki Klinicznej Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych Zwierząt tego Wydziału. W 2007 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Wpływ immunostymulacji i suplementacji cynku na przebieg enzoptycznej trichofitozy u bydła” uzyskał stopień naukowy doktora nauk weterynaryjnych. W 2006 r. został zatrudniony jako asystent, a następnie w 2007 r. jako adiunkt, w Zakładzie Chorób Wewnętrznych Zwierząt Gospodarskich i Koni, Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych Zwierząt, Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, Akademii Rolniczej/Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, gdzie pracuje do chwili obecnej.

2) Ocena w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych - będących podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego

Osiągnięcie naukowo-badawcze Habilitanta pt.: „**Układowe skutki doświadczalnej i naturalnej niedoczynności tarczycy u zwierząt**” zawarto w cyklu 5 publikacji:

1. Gołyński M, Lutnicki K.: Influence of β -endorphin on oxygen activity of neutrophils and total antioxidant status in rats after chronic administration of methimazole. Bull Vet Inst Pulawy 2013, 57, 97–101. IF: 0,365, punkty MNiSW: 20
2. Gołyński M, Szczepanik M, Lutnicki K, Adamek Ł, Gołyńska M, Wilkołek P, Sitkowski W, Kurek Ł, Dębiak P.: Biophysical parameters of rats skin after the administration of methimazole. Bull Vet Inst Pulawy 2014, 58, 315-319. IF: 0,357, punkty MNiSW: 15
3. Gołyński M, Szpetnar M, Tataro MR, Lutnicki K, Gołyńska M, Kurek Ł, Szczepanik M, Wilkołek P.: Content of selected amino acids in the

gastrocnemius muscle during experimental hypothyroidism in rats. J Vet Res 2016, 60, 489-493. IF: 0, punkty MNiSW: 15

4. Tatara MR, Gołyński M, Radzki R, Bieńko M, Krupski W.: Effects of long-term oral administration of methimazole on femur and tibia properties in male Wistar rats. Biomed Pharmacother 2017, 94, 124-128. IF: 2,759, punkty MNiSW: 25
5. Gołyński M, Lutnicki K, Krumrych W, Szczepanik M, Gołyńska M, Wilkołek P, Adamek Ł, Sitkowski Ł, Kurek Ł.: Relationship between total homocysteine, folic acid, and thyroid hormones in hypothyroid dogs. J Vet Intern Med 2017, 31, 1403-1405. IF: 2,016, punkty MNiSW: 45

Sumaryczny IF ww. publikacji wynosi 5.497, a liczba punktów MNiSW – 120.

W kontekście przeprowadzonych badań Habilitant sformułował cele i w oparciu o uzyskane wyniki poczynił następujące obserwacje (cyt. z autoreferatu):

1) „ocena *in vitro* wpływu β -endorfiny na aktywność tlenową neutrofilów wyizolowanych od szczurów po zastosowaniu u nich metimazolu oraz oszacowanie całkowitego statusu antyoksydacyjnego uzyskanej od nich surowicy -

- wykazano, że układ opioidowy odgrywa ważną rolę w regulacji równowagi prooksydacyjno-antyoksydacyjnej. Niedoczynność tarczycy indukowana metimazolem stymuluje mechanizmy antyoksydacyjne oraz moduluje wytwarzanie reaktywnych form tlenu przez neutrofile pod wpływem β -endorfiny, która stymuluje wybuch oddechowy na drodze receptorowej, zaś hamuje go na drodze pozareceptorowej”.

2) „ocena przeznaskórkowej utraty wody, nawilżenia oraz odczynu skóry u szczurów w przebiegu eksperymentalnej niedoczynności tarczycy indukowanej metimazolem -

- stosowanie metimazolu niezgodnie z zaleceniami medycznymi prowadzące do jego przedawkowania i/lub brak jednoczesnego monitorowania stężenia hormonów tarczycy może upośledzać integralność bariery skórnej. Ocena parametrów biofizycznych skóry może pozwolić na wczesne wykrycie jej zmian. Reakcje te obserwowano u obu płci, przy czym samce są bardziej odporne od samic. Zaproponować można, że korzystne w tym przypadku byłoby zastosowanie miejscowego leczenia nawilżającego, które umożliwiłoby naprawę bariery skórnej”.

3) „ocena stężenia wybranych aminokwasów w mięśni brzuchatym łydki w przebiegu eksperymentalnej niedoczynności tarczycy indukowanej metimazolem u szczurów -

- zaburzenia obrotu białka występujące w przebiegu doświadczalnej niedoczynności tarczycy indukowanej metimazolem prowadzą do zmian w zawartości wielu aminokwasów w mięśni brzuchatym łydki u szczurów. Obniżone stężenie leucyny, izoleucyny oraz 1-metylohistydyny może powodować poważne zaburzenia funkcji mięśni szkieletowych polegające na zmniejszeniu produkcji białek, osłabieniu regeneracji włókien mięśniowych, pogorszeniu wychwytu i transportu glukozy u samców oraz narażeniu mięśni na skutki stresu oksydacyjnego u samców i samic”.

4) „określenie wpływu przewlekłego doustnego podawania metimazolu u samców szczurów Wistar na morfologiczne, geometryczne, densytometryczne i mechaniczne

właściwości kości udowej i piszczelowej. Oceniano również stężenie surowiczych markerów tworzenia i resorpcji kości -

- przewlekłe podawanie metimazolu u dorosłych samców szczurów, prowadzące do niedoczynności tarczycy, wpływa negatywnie na przyrost ich masy ciała, wskaźniki metabolizmu kostnego a także na morfologiczne, geometryczne, densytometryczne i mechaniczne właściwości kości długich. Przedawkowanie metimazolu i/lub niewłaściwe monitorowanie prowadzonego z jego użyciem leczenia przeciwtarczycowego może powodować niedoczynność tarczycy i podobne do obserwowanych w tym badaniu efekty metaboliczne”.

5) „ocena stężenia całkowitej homocysteiny w odniesieniu do stężenia kwasu foliowego i hormonów tarczycy w surowicy psów z naturalnie występującą niedoczynnością tarczycy -

- psy z naturalnie występującą niedoczynnością tarczycy mogą wykazywać zwiększenie stężenia homocysteiny oraz obniżenie stężenia kwasu foliowego w surowicy, co może być podstawą dla suplementacji u nich tej witaminy. Można zasugerować, że u psów z hipotyreozą podwyższone ryzyko występowania chorób nerek i układu sercowo-naczyniowego może mieć związek z obecnością hiperhomocysteinemii”.

W podsumowaniu osiągnięcie naukowe Habilitanta **oceniam wysoce pozytywnie**. Przeprowadzone badania i uzyskane wyniki mają charakter poznawczy, aplikacyjny i są istotne dla nauk weterynaryjnych.

2) Ocena w zakresie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Dr n. wet. Marcin Gołyński jest autorem, bądź współautorem, łącznie 118 publikacji, w tym: 28 - w czasopismach listy Journal Citation Reports (JCR); 70 – w czasopismach z listy B MNiSW i innych wydawnictwach oraz 20 - doniesień konferencyjnych.

Sumaryczny IF opublikowanych prac wynosi 21.674, liczba punktów MNiSW – 669; indeks Hirscha wg bazy Web of Science - 2, z liczbą cytowań - 23.

Podkreślić należy, że na dzień 28.02. 2018 r., wg tej samej bazy: indeks Hirscha wzrósł do 3, a liczba cytowań - do 26. Świadczy to o tym, że opublikowane prace naukowe Habilitanta są doceniane i cytowane.

W przedstawionych powyżej wskaźnikach bibliometrycznych zawarto 5 oryginalnych prac twórczych, stanowiących osiągnięcie naukowe Habilitanta, o sumarycznym IF – 5.497 i liczbie punktów MNiSW – 120.

Prace naukowe Habilitanta publikowane były na łamach: Journal of Veterinary Internal Medicine; Biomedicine & Pharmacotherapy; Journal of Veterinary Research; Bulletin of the Veterinary Institute in Pulawy; Veterinary Dermatology; Annals of Animal Science; Journal of Elementology; Polish Journal of Veterinary Science; Journal of Physiology and Pharmacology; Veterinarni Medicina, Medycyna Weterynaryjna, Weterynaria w Praktyce, Magazyn Weterynaryjny; Weterynaria.

Zainteresowania naukowe Habilitanta, poza obszarem osiągnięcia naukowego, będącego podstawą do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego dotyczyły i dotyczą: zastosowania kapsaicynoidów w leczeniu nowotworów i otyłości oraz zaburzeń hormonalnych i immunologicznych u koni.

Z zakresu zastosowania kapsaicynoidów w leczeniu nowotworów i otyłości dotychczas opublikowano 7 prac naukowych. Wstępne obserwacje kliniczne dotyczące wykorzystania papryki habanero, zawierającej kapsaicynoidy, w zwalczaniu nowotworów u psów, zdaniem Habilitanta, wydają się obiecujące, a przeprowadzone *in vitro* badania uzyskanego z nich ekstraktu wykazały działanie wobec wybranych linii komórek nowotworowych.

Z zakresu zaburzeń hormonalnych i immunologicznych u koni dr Marcin Gołyński od wielu lat prowadzi obserwacje dotyczące wykorzystania stężenia beta-endorfiny w ocenie przebiegu chorób związanych ze stresem oksydacyjnym u koni. Z tego tematu opublikowano dotychczas 5 prac.

Całościowy dorobek naukowy i publikacyjny dr. Marcina Gołyńskiego należy **uznać za wartościowy i mający wpływ** na rozwój nauk weterynaryjnych, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru nauk klinicznych. Przekłada się on także na efekty codziennej pracy lekarza weterynarii – praktyka i bezsprzecznie jest podstawą medycyny weterynaryjnej.

4) Ocena w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

W ocenie działalności dydaktycznej zwrócić należy uwagę na kształcenie studentów na kierunku „weterynaria” z przedmiotów: „Diagnostyka kliniczna”, „Choroby wewnętrzne zwierząt towarzyszących”, „Choroby wewnętrzne koni”, „Dermatologia weterynaryjna”; „Pierwszy kontakt z pacjentem” oraz opiekę nad studentami w ramach staży klinicznych i praktyk wakacyjnych.

Habilitant był pomysłodawcą, twórcą programu oraz jest osobą odpowiedzialną za przedmiot „Endokrynologia kliniczna”. Przedmiot ten realizowany jest w oparciu o aktualne i wysokie standardy kształcenia.

Istotną formą działalności dydaktycznej i popularyzującej wiedzę dr. Marcina Gołyńskiego jest współpraca z krajowymi czasopismami branżowymi skierowanymi do lekarzy weterynarii-praktyków oraz studentów. Wymiernym efektem tej współpracy są artykuły opublikowane głównie na łamach „Weterynarii w Praktyce”. W czasopiśmie tym Habilitant jest także członkiem Rady Naukowej odpowiedzialnym za dział „Endokrynologia”. Do osiągnięć z tego zakresu należy dodać członkostwo w Komitetach Organizacyjnych VIII, IX i X Sympozjów Dermatologicznych, w latach 2003-2005, które odbywały się na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie, a w późniejszym czasie organizacja szkoleń pod nazwą „Weterynaryjna Szkoła Endokrynologii”, które były realizowane we współpracy z wydawnictwem „Elamed”, Polskim Stowarzyszeniem Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt oraz Śląską Polikliniką Weterynaryjną.

Habilitant był autorem dwóch monografii z zakresu endokrynologii zwierząt: „Choroby tarczycy u psów” oraz „Choroby nadnerczy i steroidoterapia u psów”.

Jest także autorem rozdziału pt.: „Wrodzone wady rozwojowe i choroby dziedziczne układu dokrewnego” w książce pt.: „Wybrane wrodzone wady rozwojowe i choroby dziedziczne u psów i kotów”.

Był pomysłodawcą, założycielem i jest przewodniczącym Sekcji Endokrynologii Polskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt. Została ona utworzona w 2010 r. w celu podniesienia kompetencji lekarzy weterynarii w zakresie endokrynologii klinicznej małych zwierząt.

Dr Marcin Gołyński od wielu lat jest członkiem Polskiego Towarzystwa Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej.

W 2012 r. uczestniczył w realizacji projektu „Lekarz Weterynarii – Przedsiębiorca i Specjalista”, realizowanego na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach. Projekt ten współfinansowany był przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu przeprowadził pięciokrotnie dwudniowe szkolenia z zakresu podstaw endokrynologii małych zwierząt dla lekarzy weterynarii.

W 2005 r. Habilitant odbył 30-dniowy staż naukowy w Klinice Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Weterynaryjnego w Koszycach (Słowacja). Z kolei w 2008 r. - 23-dniowy staż w Wyższej Szkole Weterynaryjnej w Hanowerze (Niemcy).

Od 2009 r. współpracuje naukowo z Zakładem Immunobiologii Instytutu Biologii Eksperymentalnej Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

W 2012 r. odbył 30-dniowy staż naukowy w Zakładzie Fizjopatologii Rozrodu i Gruzozłu Mlekowego w Bydgoszczy, PIW-PIB w Puławach. Współpraca ta zaowocowała publikacjami z zakresu fizjologii i patologii układu dokrewnego i immunologicznego zwierząt, szczególnie w odniesieniu do wysiłku fizycznego.

W zakresie endokrynologii współpracuje naukowo także z przedstawicielami innych jednostek organizacyjnych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie, z Kliniką Endokrynologii i Neurologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, ze Szpitalem dla Małych Zwierząt Uniwersytetu w Glasgow (Wielka Brytania) oraz z III Katedrą i Kliniką Ginekologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Od wielu lat współpracuje z przedstawicielami przemysłu bioweterynaryjnego w Polsce. Współtworzył materiały reklamowe, opiniował produkty lecznicze, prowadził badania preparatów dla zwierząt, ale przede wszystkim był autorem dokumentacji oraz tzw. raportów eksperta w procesie harmonizacji, czyli dostosowania dokumentacji produktów leczniczych do przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej (5 ekspertyz na zlecenie Biowet Puławy Sp. z o.o.).

Należy zaznaczyć, że dr Marcin Gołyński, składając egzaminy państwowe, uzyskał tytuły: specjalisty rozrodu zwierząt oraz specjalisty chorób koni.

Warto również podkreślić, że Habilitant od początku pracy zawodowej konsultuje pacjentów, początkowo w ramach przychodni dermatologicznej, a obecnie gabinecie endokrynologicznym Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie. W nim przyjmowani są pacjenci nie tylko z obszaru Lubelszczyzny, ale i z innych zakątków kraju, a nawet z Rosji i Ukrainy.

Habilitant jest współautorem łącznie 20 doniesień i komunikatów kongresowych oraz konferencyjnych prezentowanych na 2 konferencjach zagranicznych (w Portugalii) oraz 18 krajowych (Lublin, Warszawa, Wisła, Olsztyn).

Był członkiem komitetów organizacyjnych 6 krajowych konferencji z zakresu medycyny weterynaryjnej.

W 2012 r. został wyróżniony dyplomem JM Rektora UP w Lublinie za osiągnięcia naukowe.

Od 2008 r. jest także opiekunem Sekcji Hippiatrycznej Studenckiego Koła Naukowego Medyków Weterynaryjnych.

Był recenzentem 9 artykułów dla „Weterynarii w Praktyce” oraz 1 projektu badawczego dla MNiSW.

5) Podsumowanie i wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę osiągnięcie naukowe Habilitanta, będące podstawą o ubieganie się o stopień naukowy dr hab. nauk weterynaryjnych, jak również całościowy dorobek naukowy, Jego działalność dydaktyczną, popularyzatorską oraz organizacyjną stwierdzam, że dr n. wet. Marcin Gołyński **spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego**, w myśl wytycznych Ustawodawcy (Ustawa z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki: Dz. U. z 2017 r. poz. 1789.; Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego: Dz.U. nr 196. poz. 1165)

W świetle powyższego wnioskuję do Wysokiej Rady Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, poprzez Komisję Habilitacyjną, o podjęcie dalszych czynności w postępowaniu o nadanie wyżej wymienionemu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych.

dr hab. Krzysztof Kubiak
LEKARZ WETERYNARI
Specjalista chorób zwierząt koł
ul. Jeleńska 54, Jeleńsk
55-003 Czarnica

09935